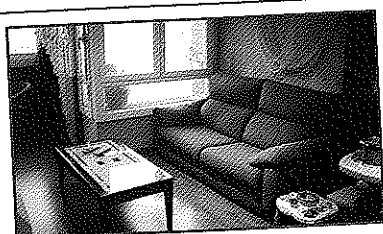

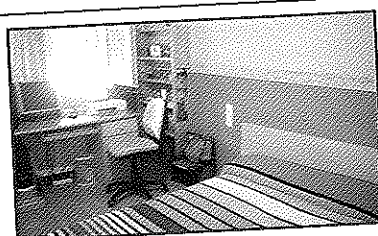
SÚRIA: c/ González Solesio, 42 baixos 2a Tel/Fax: 93 869 40 16
a/e: roger3finques@wanadoo.es

PIS A SÚRIA

Pis en perfecte estat, compost per 3 habitacions, una doble i dues individuals, menjador-sala d'estar, bany amb banyera, traster, terra de parquet, aire acondicionat amb bomba calor,...

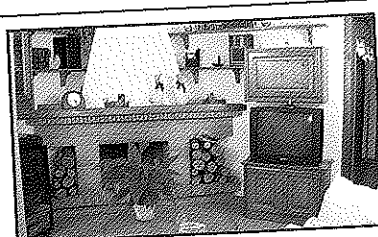
PREU: 161.990 € - REF.857

PIS AL CENTRE-SÚRIA

Segon compost per 2 banys, tres hab., menjador sala d'estar, cuina equipada amb forn, campana, vitroceràmica i sortida a balcó,...

REF. 877 - PREU: 246.404 €

LA COLONIA - SÚRIA

Es ven 112mts2, 3 hab., cuina office, menjador, bany complet, sala d'estar amb llar de foc, balcó, galeria tancada, tot exterior, ventilat i orientat a Montserrat, calefacció, traster i golfes de 30m2, ampliables a 100 m per dúplex...
MOLT BONA OPORTUNITAT

PREU: 179.99 € - REF.735

DÚPLEX A LA COLONIA

Amb rebedor, cuina molt gran equipada i llar de foc, menjador sala d'estar, i galeria tancada. 3 hab., 2 banys complets,...

REF. 623 - PREU: 147.237 €

PIS-PALÀ DE TORRUELLA

78mts2 compostos de 1 bany amb plat de dutxa, dos habitacions dobles, una petita i una mitjana, menjador-sala d'estar, cuina i galeria,...

REF. 879 - PREU: 108.182 €

CASA AL CASC ANTIC

Composta per planta baixa, primera, segona planta i traster, amb 4 hab. dobles, 3 banys complets, 2 cuines, 2 menjadors, calefacció, aire condicionat, jardí, terrassa,...

PREU: 234.394 € - REF.734

LLOGUER A CALLÚS

Pisos d'obra nova al centre de Callús.

PREU: 470 € i 570 €

REF.856

LLOGUER A MANRESA

Pisos d'1 i 2 habitacions al centre de Manresa.

PREU: 475 € i 575 €

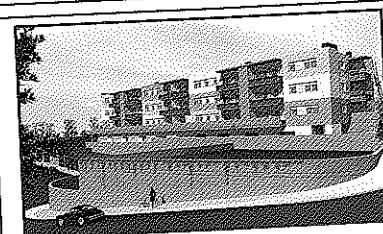
REF. 856

PIS A SÚRIA-CENTRE

Pis compost per 4 habitacions, 2 dobles i 2 individuals, bany complet, menjador-sala d'estar, cuina, dos balcons, ascensor, calefacció de gas,...

REF. 296 PREU: 150.253 €

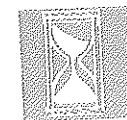
NOVA PROMOCIÓ DE PISOS D'OBRA NOVA A SÚRIA

Pisos de 3 o 4 habitacions, dos banys complets amb banyera i plat de dutxa, cuina ben equipada, menjador-sala d'estar gran, terrats, SOL TOT EL DIA!!

VINE I T'INFORMAREM!!

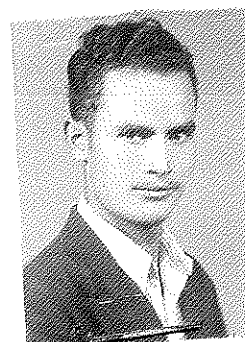
Amadeu Olives

Senyals al cel feina a la terra (II)

HISTÒRIA

"Dels camps de concentració a l'Exèrcit de Franco"

Enric Cunill Guitart

Enric Cunill Guitart

Després de ser fet presoner pels Nacionals el van dur al Camp de Concentració de la Santa Espina a Valladolid. De Sùria hi vaig trobar al Barea. Estava molt prim, crec que no hauria aguantat gaire temps allà. Cada dia en morien de fam, enfermetats i de cops de latigo.

A la nit passaven dos o tres guàrdies, als que se'n portaven al cos de guàrdia els aclivellaven a garrotades i per últim se'ls enduien i... era horrorós; o quan posaven els morts al davant de les peroles de menjar perquè els veiéssim.

Del camp en vaig sortir l'11 d'abril de 1939 amb un camió ple de nois, gairebé tots catalans. Ens van dur a la Caixa de Reclutes 33 de Valladolid.

A la nit vam marxar cap a Càceres. En molts llocs ens deien:

- "Esos rojos o rojillos"

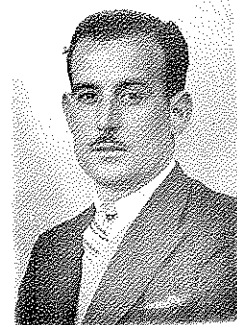
A Càceres vam ingressar al Regimiento de Cavalleria núm. 27 d'Argel. Després ens van dur a Vallecas al 3r Batalló d'Argel que pertanyia a la 5a División de Navarra.

A Vallecas ens van fer instrucció, ens feien donar voltes. "Venga esos rojos, cabrones de rojos, como os enseñaban". No podies dir res sinó te la carregaves.

Entre guerra i servei militar potser van passar cinc anys. A casa no hi vaig anar per primera vegada fins al cap de vint-i-set mesos d'haver-ne marxat, quan la guerra ja havia acabat.

Pere Puig Rafart

La nit del 6 d'octubre vam començar una marxa en direcció desconeguda. Vam passar per Corbera d'Ebre, Gandesa, Batea, Valderobles. Quan caminàvem per la carretera que portava a aquest darrer poble van aparèixer dos camions militars plens de soldats i un cotxe amb cinc oficials. Un d'ells va dir el

Pere Puig Rafart

nom de 31 presoners. Aquest es va quedar allà, mentre la resta continuàvem la marxa. Al cap de pocs minuts vam sentir uns trets; els havien afusellat.

L'11 d'octubre de 1938 arribàvem a l'estació de tren d'Alcanys. Morts de set i de gana, a les 6 de la tarda ens van fer pujar en uns vagons de bestiar i ens van dur a Saragossa. Hi vam estar fins el dia 18 que ens van traslladar al camp de concentració d'Orduña, prop de Vitòria.

Només arribar un dels presoners que ja feia temps que era allà ens va dir: "En mal sitio habeis caído".

Els presoners no podíem xerrar en grup, només teníem permès parlar de dos en dos. Soldats i sergents rondaven sempre entre nosaltres i qualsevol excusa era bona per pegar-nos amb el fuet que portaven.

Feia molt fred i era difícil aconseguir una manta.

A Orduña hi vaig estar 26 dies. Els maltractaments i la tortura, tant física com psicològica eren constants. Un grup d'oficials franquistes, que s'anomenaven "La Junta Classificadora", decidia què fer amb els presoners a partir de les seves declaracions. Per sort mai van descobrir que jo havia estat sergent de l'Exèrcit Republicà.

El 29 de gener de 1941, Pere Puig tornava a casa després d'haver passat per Miranda de Ebro i per la II Companyia del 164 Batalló de Treballadors.

El 21 de desembre de 1941 em vaig incorporar a l'Exèrcit Espanyol per fer el servei militar.

Havia marxat de casa el març de 1938 amb 18 anys i acabava el servei militar el 24 de juny de 1945 amb 25. Havia passat els darrers 7 anys entre militars.

Joan Bautista Garcia Argüelles

La retirada em va agafar a Vallfogona de Balaguer. A peu vam arribar a Pons. De Pons cap a Solsona. Allà li vam dir al nostre tinent: Ara passarem pel nostre poble, podríem anar a saludar a la família?, només serà cinc minuts! Ens va dir que no. Tenien por que ens hi quedéssim.

Joan B. Garcia Argüelles

Al Pla dels Vinyats vam baixar dels camions i ens van fer anar cap a Castelltallat. Els nacionals ja eren al cap de la Serra, llavors ens en vam en tornar cap a Callús. Vam continuar la retirada travessant el Bages direcció Osona i el Ripollès.

Al creuar la frontera els gendarmes ens van desarmar. Vam anar a parar a Saint Laurent del Cerdans. Van portar-nos als afores del poble, en un descampat entre el riu i la carretera, sense menjar, a la intempèrie, era el 2 de febrer de 1939, al mig de l'hivern.

Al cap de 3 o 4 dies ens van fer uns barracons que no vam arribar a estrenar perquè ens van traslladar al Camp de Concentració de Setfons. Potser érem uns 15.000 homes. Estàvem vigilats per uns guardes Senegalesos que duïen fusells amb la baioneta calada.

Cada dia morien 3 o 4 interns degut a la fam, al fred i les malalties. Hi havia polls a grapats. L'Enric Fàbrega s'hi va morir, recordo que un altre veí de Súria, Vicenç Reguant i jo el vam dur amb una mena de llitera a la infermeria però ja era mort.

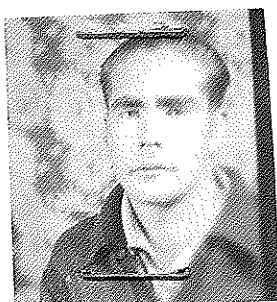
Després de mig any d'estada al camp de concentració de Setfons, Joan B. Garcia torna a Súria. Degut a una denúncia, ell i dos germans seus reben un avís de l'Ajuntament, pel que s'han de presentar davant de la Junta Classificadora a Barcelona per ingressar en un Batalló de Treball.

El capità que els rep queda parat que siguin cridats tants membres d'una mateixa família i els diu que se'n tornin cap a casa. Pocs dies després tornen a arribar dos avisos. Ell queda descartat. S'hi presenten els seus dos germans i finalment és el mitjà el que

ingressa en un Batalló de Treballadors on hi passa setze mesos construint ponts.

Joan B. Garcia s'ha de presentar cada dos dies a passar revista a la Caserna de la Guàrdia Civil.

El gener de 1942 ingressà al Regiment d'Infanteria Jaén, 25 de Barcelona. És llicenciat definitivament el juny de 1945.

Pere Moliner Ribera

Pere Moliner Ribera

El 2 de gener de 1939, abandonem el sector de front entre Balaguer i Tèrmens. Es feia impossible la permanència en aquest lloc. Ens van dur entre Artesa de Segre i Mafet. Hi havia forts combats. Es tractava de dominar la carretera entre Artesa i Tàrraga.

Vam continuar la retirada fins a Torà on amb camions vam anar direcció a Solsona, Cardona, Súria, Manresa i Rajadell. En aquest poble, a les nou de la nit del 22 de gener vaig caure presoner a mans del Terç de Requetés de Navarra. Em van prendre tot el que tenia, fins i tot les sabates i algunes peces de roba. Ho vaig passar molt malament, estàvem al mig de l'hivern.

El 23 de gener, juntament amb una expedició formada per uns quatre-cents presos, ens van dur caminant, en dues etapes, fins a Cervera. Érem tractats pitjor que si fóssim criminals. Llavors va començar un patiment pitjor que el patit fins aleshores.

Durant el trajecte no ens donaven res per menjar. Sort en teníem dels naps i remolatxes que podíem agafar dels camps per on passàvem.

A Cervera ens van dur a un magatzem molt gran, on ens van donar un pot petit de carn.

El 25 de gener, a les set del matí ens van embarcar en un tren, anàvem amuntegats i tancats uns cinquanta presos a cada vagó. El tren no va sortir fins al capvespre. Pel viatge ens havien donat una mica de menjar fred. Vam estar-hi tres dies a dins del vagó de càrrega. El destí era San Juan, a Saragossa. Sort de la gent dels llocs on s'aturava el tren que ens donaven una mica de pa i remolatxa de sucre.

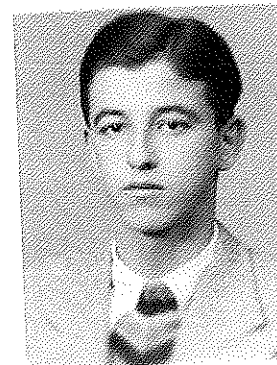
A San Juan era el punt de concentració de molts presos que provenien de Catalunya. D'allà eren enviats a altres punts de l'estat espanyol. A mi em van portar a un camp de concentració a Avilés (Astúries).

Vaig patir més calamitats els tres mesos que vaig ser al camp d'Avilés, que no els nou que vaig passar a la guerra. Menjar insuficient, manca d'higiene i llibertat, humitat i molt, molt fred. En comptes de sabates portava unes espadenyes, dormíem a terra, per tapar-me només tenia mitja manta.

Moliner sortia del camp el 24 d'abril de 1939 i s'incorporava a la Caixa de Reclutes d'Oviedo, tot seguit a la Caserna de Pelayo, al Regiment d'Infanteria Milan 32, 5a Companyia.

El 5 juliol de 1942 estant destinat a Mataró van llicenciar el seu reemplaç. El 30 de novembre de 1942 van tornar a mobilitzar les quintes de 1939, 1940 i 1941.

Finalment va ser llicenciat per segona vegada el 9 d'agost de 1943.

Ramon Fàbrega Sivila

Ramon Fàbrega Sivila

A Figueres, Fàbrega, va agafar una infecció de la qual els metges creien que ja no en sortiria, tot i així es va recuperar.

El gener de 1939, davant l'avenç de les tropes franquistes, metges, camillers i els ferits que podien moure's, van ser evacuats cap a França.

Ens van assegurar que vindrien ambulàncies pels que no podíem moure'ns del llit. A la meua sala vàrem quedar només dos ferits. Feia dos dies que no ens duïen menjar i els feixistes no acabaven d'arribar, pensàvem que ens morírem

de gana. Aquella nit vam sentir cantar un gall, el meu company, un asturià, va sortir a capturar-lo, ens el vam menjar cru i no vàrem deixar ni els ossos.

El dia 1 de febrer al matí van sonar les sirenes, l'aviació nacional va bombardejar Figueres durant diverses hores.

A mitja tarda les bombes van caure damunt nostre, la sala del nostre costat es va esfondrar i l'edifici va quedar molt malmès, va ser un dia molt dur. 14 hores de bombardeig immobilitzat sense poder-me escapar.

L'endemà al matí em van treure al pati embolicat amb una manta. L'asturià va dir "O nos movemos o nos morimos". Tot seguit va carregar-me al coll i amb les dues croses a fer camí cap a Castelló d'Empúries, per fer 9 km hi vam estar cinc hores. Em va deixar en un paller i ell va marxar cap a França, no n'he sabut mai més res d'ell.

L'endemà van arribar els nacionals i em dugueren a un hospital. Com era d'esperar vaig agafar els tifus. Un capellà em va donar l'extremunció dues vegades.

Ramon Fàbrega va ser traslladat a l'Hospital Militar de Barcelona on hi va ser aproximadament tres mesos. El juny de 1939, el seu germà Josep el va anar a buscar per a dur-lo cap a casa. Llavors rep la notícia de que el seu pare havia estat afusellat pels franquistes juntament amb uns altres vuit republicans al peu d'una carretera.

Els Biberons Surients

Per fer-nos una idea dels surients de les quintes de 1940 i 1941 que van ser cridats a incorporar-se a files per anar a la Guerra entre març i abril de 1938, un any o dos respectivament abans que els toqués per edat; hem agafat com a referència les llistes fetes per les noves autoritats franquistes, quan, llavors sí, els tocava anar al servei militar.

Els llistats estan dividits en cinc caselles. A la casella de la classificació hi ha anotat el grau de simpatia cap al nou règim: (A) Adicto, (I) Indiferente i (D) Desafecto. Segons aquesta classificació el recluta anava a millor o pitjor lloc a l'hora de fer el servei. Al marge dret hi trobem la casella de la situació en que es troba.

Troblem que dels vint-i-set nois de la quinta de 1940, sis han empalmat, per obligació, el final de la guerra amb noves destinacions a l'Exèrcit Nacional. Cinc són pròfugs, que o bé es troben a França o no se'n sap el parador, un va morir al front i dos han desaparegut a la guerra. Un altre és a la presó on va morir de tuberculosi, dos són en un Camp de Concentració o Batalló de Treballadors, la resta se'ls declara útils per fer el servei militar.

El 1941 hi ha quaranta-tres nois allistats, dotze ja estan enrolats a l'Exèrcit Nacional, tres es troben en Batallons de Treballadors, un és refugiat a França, un altre va morir a la guerra, sis no se sap on són i un està oficialment desaparegut. També n'hi ha un que té lesions irreversibles fetes a la guerra i que l'impedeixen anar al servei. La resta ha d'incorporar-se al servei militar, si no tenen alguna pròrroga, normalment per tenir més d'un germà ja en servei o ser fills de mare vídua i pobre o pares sexagenaris.

D'aquests com a mínim un, en el moment de ser mobilitzats a l'abril de 1938, va passar a Andorra i després per la frontera d'Irun a l'Espanya Nacional.

Lloc on hi havia el camp de concentració a Saint Lorent de Cerdans (Cerdanya francesa). Joan B. Garcia juntament amb Lluís Sala, Lluís Pesarodona i Joan Ferreres.

Región Militar Caja de Recluta de Barcelona Número 12

Ayuntamiento de Lluçanès Distrito de Lluçanès

Reemplazo del año 1940 Acta número 2

ACTA de las clasificaciones acordadas en el día de la fecha correspondientes a los mozos que a continuación se expresan, en relación con su adhesión al Movimiento Nacional.

Número de la ficha	NOMBRES	Número de la ficha	Clasificación	Situación en que queda
1	Alfons Puig, Antoni	1	Indefinida	Indefinida
2	Alfons Puig, Antoni	2	Indefinida	Indefinida
3	Alfons Puig, Antoni	3	Indefinida	Indefinida
4	Alfons Puig, Antoni	4	Indefinida	Indefinida
5	Alfons Puig, Antoni	5	Indefinida	Indefinida
6	Alfons Puig, Antoni	6	Indefinida	Indefinida
7	Alfons Puig, Antoni	7	Indefinida	Indefinida
8	Alfons Puig, Antoni	8	Indefinida	Indefinida
9	Alfons Puig, Antoni	9	Indefinida	Indefinida
10	Alfons Puig, Antoni	10	Indefinida	Indefinida
11	Alfons Puig, Antoni	11	Indefinida	Indefinida
12	Alfons Puig, Antoni	12	Indefinida	Indefinida
13	Alfons Puig, Antoni	13	Indefinida	Indefinida
14	Alfons Puig, Antoni	14	Indefinida	Indefinida
15	Alfons Puig, Antoni	15	Indefinida	Indefinida
16	Alfons Puig, Antoni	16	Indefinida	Indefinida
17	Alfons Puig, Antoni	17	Indefinida	Indefinida
18	Alfons Puig, Antoni	18	Indefinida	Indefinida
19	Alfons Puig, Antoni	19	Indefinida	Indefinida
20	Alfons Puig, Antoni	20	Indefinida	Indefinida
21	Alfons Puig, Antoni	21	Indefinida	Indefinida
22	Alfons Puig, Antoni	22	Indefinida	Indefinida
23	Alfons Puig, Antoni	23	Indefinida	Indefinida
24	Alfons Puig, Antoni	24	Indefinida	Indefinida
25	Alfons Puig, Antoni	25	Indefinida	Indefinida
26	Alfons Puig, Antoni	26	Indefinida	Indefinida

Número de la ficha	NOMBRES	Número de la ficha	Clasificación	Situación en que queda
27	Alfons Puig, Antoni	27	Indefinida	Indefinida
28	Alfons Puig, Antoni	28	Indefinida	Indefinida
29	Alfons Puig, Antoni	29	Indefinida	Indefinida
30	Alfons Puig, Antoni	30	Indefinida	Indefinida
31	Alfons Puig, Antoni	31	Indefinida	Indefinida
32	Alfons Puig, Antoni	32	Indefinida	Indefinida
33	Alfons Puig, Antoni	33	Indefinida	Indefinida
34	Alfons Puig, Antoni	34	Indefinida	Indefinida
35	Alfons Puig, Antoni	35	Indefinida	Indefinida
36	Alfons Puig, Antoni	36	Indefinida	Indefinida
37	Alfons Puig, Antoni	37	Indefinida	Indefinida
38	Alfons Puig, Antoni	38	Indefinida	Indefinida
39	Alfons Puig, Antoni	39	Indefinida	Indefinida
40	Alfons Puig, Antoni	40	Indefinida	Indefinida
41	Alfons Puig, Antoni	41	Indefinida	Indefinida
42	Alfons Puig, Antoni	42	Indefinida	Indefinida
43	Alfons Puig, Antoni	43	Indefinida	Indefinida
44	Alfons Puig, Antoni	44	Indefinida	Indefinida

En Lluçanès a 15 de Mayo de 1940

El vocal representante de la Comisión clasificadora.

El vocal representante de la Comisión clasificadora.

Zona, lugar, libro y C. - Euzkadi

Listas de las quintas de 1940 i 1941.

La Quinta o Quintes del Biberó

No hi ha unanimitat a l'hora de determinar quina va ser la primera quinta que se la va anomenar del Biberó. Hi ha estudiosos que creuen que va ser la de 1941, els que en el moment de ser cridats a files tenien 17 o 18 anys.

Aquesta versió estaria basada en les declaracions que va fer la ministra de Justícia del Govern de la República, l'anarquista Frederica Montseny, quan es va presentar al Parlament i va expressar amb ironia una frase que passaria a l'història: "Disset anys? Però si encara es prendrien el biberó".

Altres autors, afirmen, que va ser la lleva de 1940, cridada a files el març de 1938 amb 18 o 19 anys. Nosaltres a l'hora de parlar dels biberons suriencs prenem com a referència les dues quintes (1940 i 1941).

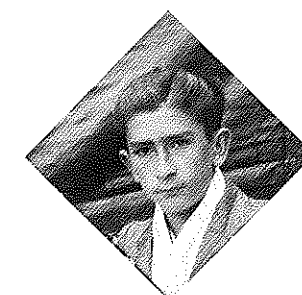
Fos com fos, el cas és que eren joves, molts dels quals encara no havien sortit, com aquell que diu, ni de casa, i com també es va dir, no havien conegut l'amor.

Alguns esporuguits fugiren cap a casa on es van poder amagar fins acabada la guerra, però altres van ser fets presoners, enviats altre cop al front o executats com a desertors per donar exemple a la resta de la tropa.

Els que tingueren més sort, en acabar la guerra van anar a parar a camps de presoners o batallons de treballadors d'on només en sortien avalats per gent de la pròpia població amb solvència dins del nou règim.

Després, com que encara no havia estat cridada oficialment la seva lleva, van haver de fer el servei militar a les files del nou exèrcit nacional.

Va ser una joventut perduda.

Agustí Santamaria

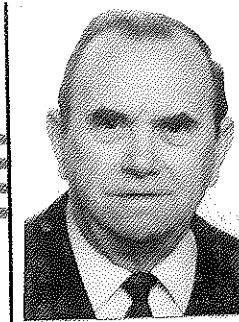
Que se'n va fer del soldat Agustí Santamaria Vilalta?

Nascut a Súria el 23 de desembre de 1919, a un pis del damunt de Cal Biadiu.

Mobilitzat amb la quinta de 1940. L'11 de març de 1938 marxa,

juntament amb la resta de joves de la seva lleva, primer a la Caixa de Reclutes i després cap a Vic on, fins a mitjan abril, rep una escassa instrucció militar.

De Vic són conduïts amb tren cap a Calaf i d'aquí marxen cap a Pons on hi arriben al capvespre. Allà van a un local molt gran on els fan deixar tot l'equipatge. Tot seguit en formació militar marxen per una carretera fins al davant del cementiri. Ningú s'explica què hi fan allà.

Núm. 3.399

Agrupació Supervivents de la Lleva del Biberó 41

TITULAR

Juan Bautista

Garcia Argüelles

de

S U R I A

D. N. I.

39.248.770 -Y

El President,

Carnet de la Quinta del Biberó de Joan Bautista Garcia Argüelles.

Dos nois, segurament de la seva mateixa edat, són posats davant d'un piquet d'execució. Clamen que no els matin i criden visques a la FAI. Són afusellats davant de les incrèduls mirades i el silenci absolut d'aquella colla de soldats adolescents. Algú de la primera fila fins i tot es desmaia. Reben el tret de gràcia i l'oficial dirigint-se a la resta de la tropa els diu "Para ejemplo".

El dia següent, a peu, travessen per Coll de Nargó cap a Sant Romà de la Conca (Isona) on s'hi estan uns divuit o vint dies.

L'Agustí, juntament amb altres soldats suriencs és agregat a la 31 Divisió, al comandament del Tinent Coronel Manuel Trueba Mirones, un vell conegut pels suriencs, la 134 Brigada Mixta, 3r Batalló 2a Companyia del X Cos de l'Exèrcit Popular Regular.

El 22 de maig, coincidint amb els atacs als altres sectors del front del Segre, les tropes del X cos d'exèrcit iniciaven l'ofensiva al sector nord. Aquell dia es va començar a lluitar en un lloc que es faria famós: les Pedres d'Auló que juntament amb el Merengue, prop de Balaguer, Sant Corneli a la Conca de Tremp i el Baladredo més als Pirineus, van acabar convertint-se en símbol d'enfrontaments sagnats i absurds.

A partir del 23 de maig l'ofensiva s'havia generalitzat al llarg de tot el front Pallarès.

Els atacs, molt ben coordinats i amb el suport de l'aviació republicana, van fer recular als nacionals, però els franquistes van resistir en un lloc estratègic. Sant Corneli, una elevació situada al nord de la conca de Tremp.

L'escomesa inicial es va transformar en lluita aferrissada. La majoria de les posicions nacionals van aguantar. En alguns llocs, però, les trinxeres van canviar de mà diversos cops.

Allà, el 25 de maig de bon matí, l'Agustí, i molts altres biberons suriencs entren per primer cop en combat. Els havien donat unes quantes bales a cadascú que les duien lligades en un mocador de butxaca. La 134 BM va ocupar la cota 1164, la Costa Gran, al sector de Sant Corneli. Les tropes nacionals van resistir al cim de la muntanya i les forces lleials després de diversos intents d'ocupar l'ermita de Sant Corneli van haver de tirar enrere, muntanya avall.

Frenada l'ofensiva republicana i reforçades les línies nacionals, els combats es van centrar principalment en les posicions de Sant Corneli i el Mont de Conques. El 31 de maig, els republicans, amb un elevat nombre de baixes, van renunciar a qualsevol contraatac i el front es va quedar quiet.

Entre les víctimes almenys hi ha tres suriencs; Martí Cazorla Zamora i Albert Sans Acin, tos dos de la quinta del 40 i Josep Rios Pérez de la del 32.

Després d'aquella carnisseria, la Brigada es retirà a un descampat on són constantment metrallats per l'aviació nacional.

Al cap d'uns dies marxen a peu cap a la Seu d'Urgell a reposar.

L'Agustí, que encara és un noi de divuit anys, juntament amb Ramon Planell, un altre surienc de la mateixa quinta, marxen cap a casa amb un permís de vuit dies. Arriben a casa a les quatre de la matinada, la seva germana Maria li obre la porta; en un principi no el reconeix de brut i emmascarat que va. Ell li diu que no ho digui als pares però que no vol tornar al front.

Ramon Planell li explica que el Dr. Ribera, amic personal del Tinent Coronel Manuel Trueba, li ha fet una carta de recomanació per presentar-la a la Seu d'Urgell. Aconsella a l'Agustí que faci el possible de presentar-se a la Caserna de la Seu d'Urgell, on hi ha el comandament de la 31 Divisió, a veure si ell també hi és admès.

Allà hi ha molts altres soldats suriencs sota l'emparedament de Trueba.

L'Agustí és acceptat a la Caserna General de la Divisió, però sembla que no és donat de baixa de la brigada on era.

Cap a finals d'agost, Santamaría, estava gaudint d'un segon permís en el seu domicili.

El 5 de setembre de 1938, l'alcalde de Sùria demana al Jefe de la 134 BM si ha donat l'ordre de detenir al soldat Agustí Santamaría Vilalta.

Possiblement devia ser al voltant d'aquests dies quan dos policies de paísà, segurament membres del SIM (Servició de Inteligencia Militar), la policia secreta i política que depenia del Govern de la República i vinculada als comunistes, encarregada de la repressió a pròfugs, desertors i quintacolumnistes, es presenten a casa seva i demanen per ell, l'Agustí sense cap temor surt i els diu.

-Sóc jo.

Llavors els dos policies li demanen que els acompanyi a Barcelona. Ell marxà, dient:

-A Barcelona?, no hi estat mai!

Des d'aquell dia no se l'ha tornat a veure més. La guerra va acabar i la família de l'Agustí va fer múltiples gestions per a trobar alguna pista d'ell, però les esperances es van anar esvaint a mesura que el temps passava.

La hipòtesi més probable és que el donessin per desertor i fos executat com a tal o bé enviat altre cop al front on allà hagués mort sense testimonis que en poguessin donar fe.

El cas és que l'Agustí va desaparèixer sense cap rastre. Avui dia s'ha fet gestions en diferents organismes i arxius per tal de trobar la causa de la seva desaparició sense cap resultat positiu.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	M	O	T	X	I	L	L	A	R	O	M	P	
2	P	E	L	I	R	I	S	C	U	I	N	A	
3	O	L	I	V	E	R	A	R	O	S	T	E	N
4	E	I	P	E	P	O	L	C	A	C			
5	T	U	R	C	A	Q	G	L	O	R	I	A	
6	I	T	I	T	L	U	M	E	N	S	S	R	
7	C	O	F	O	I	A	I	R	E	O	T		
8	P	E	R	D	U	D	A		A	L	B	A	
9	D	I	N	I	N	R	A	F	I	L	A		
10	R	A		A	N	G	E	L		B	T	E	R
11	O	E		E	I		U	E	R		N	E	U
12	G	E	L		B	R	O	C	A	R	I	E	S
13	A	L		P	O	E	K		A	L	G	L	
14	F	O	R	T	U	N	Y		N	U	A	R	A

SÚRIA PIS DE LLOGUER

**125 m2, bona situació,
menjador, cuina office,
4 habitacions, ascensor,
calefacció, aire condicionat, TDT**
Tel. 93 868 24 06
(tracte directe)

Manuel Trueba Mirones era nascut a Castañeda (Santander) el 1907. El 1933 entra a treballar a la mina de Sùria. Trueba va ser fundador del Partit Comunista de Catalunya i, després, membre del PSUC.

Al començament de la Guerra Civil va formar, juntament amb José del Barrio, la columna Carles Marx, que actuà al front d'Aragó. Després ascendí a Tinent Coronel.

El febrer de 1938 es va casar a Sùria amb Alcía Sánchez, veïna també de Sùria. El doctor Jaume Ribera, exalcalde i amic personal de Trueba, actuà de testimoni.

Trueba tenia amb ell alguns soldats suriencs a la Caserna General de la Divisió a la Seu d'Urgell, on es deia que hi eren molt ben vinguts.

Consultes:

Les Batalles del Segre i la Noguera Pallaresa (Pol Galitó, Manuel Gimeno, Rodrigo Pita, Josep Tarragona) Pagès Edicions

Les quintes del biberó (Esteve Molero i Olivella) Rúbrica Editorial
La quinta del biberó Els anys perduts (Emma Aixalà) Editorial Proa

La Guerra Civil a Catalunya (diversos autors) Editorial 62
Historia de las Brigadas Mixtas del Ejército Popular de la República 1936-1939 (Carlos Engel) Almena

El Salí núm. 28 abril de 1995 La història dels suriencs al Front (Ramon Fons)

Mort a les cunetes (Albert Fàbrega) Angle Editorial

El Dia

Arxiu Municipal de Sùria

Arxiu de la Comandància Militar de Barcelona.

Diari de Pere Puig Rafart

Memòries de la vida militar de Pere Moliner Ribera

Entrevista a Joan Bautista Gracia Argüelles

Entrevista i memòries del soldat Enric Cunill Guitart

Entrevista i Memòries de Ramon Fàbrega Sivila

Entrevista a Ramon Planell Perarnau

Altres consultes orals

Fotos cedides per Lluís Sala Sala, Josep M. Garcia Seuba, Enric Cunill Guitart, Ramon Fàbrega Sivila, Pere Moliner Ribera i Jose Julian Gil

MEGAMILAR

ESPECIAL TORNADA A L'ESCOLA

Windows Vista Home Basic

INTEL CELERON M550

2 GB MEMORIA RAM

120 GB DISC DUR

PORTÀTIL HP HP 6720

Windows Vista Home Basic

Lan 10/100, mòdem de 56 Kbps

Gravadora DVD doble capa

7/ Salvador Valcells, 13-15

Tel. 93 869 52 67

Barcelona - Sùria

MILAR

REGUANT-AGUT

15.4"

399€

19,95 €/MES* 11 MESOS SENSE INTERESSOS